

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко- технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>ІНЖЕНЕРНА ПСИХОЛОГІЯ</p>
	<p>Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка</p> <p>Спеціальність: 015.15 Професійна освіта (Охорона праці)</p> <p>Освітньо-професійна програма: Професійна освіта. Охорона праці</p> <p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом</p> <p>Рік навчання: 3-й</p> <p>Семестр: 7-й</p> <p>Кількість кредитів: 3</p>
	<p>Викладачі: Редькіна Ганна Михайлівна, кандидат політичних наук, доцент</p> <p>Електронна пошта: annainred@gmail.com</p> <p>Сайт викладача: http://surl.li/btiwo</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії педагогічних дисциплін

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Голова циклової комісії
педагогічних дисциплін

_____ М.А.Соснова

“ _____ ” _____ 20__ року

Голова робочої групи
(гарант освітньо-професійної
програми)

_____ (підпис) _____ (ПІБ)

“ _____ ” _____ 20__ року

Опис дисципліни

Мета вивчення дисципліни – забезпечення особистісної готовності здобувачів освіти до майбутньої професійної діяльності через формування у них системи наукових понять та науково впорядкованих базових уявлень про сутнісні аспекти професійної діяльності та психологічні особливості активності людини як суб'єкта праці.

Завдання курсу в процесі вивчення курсу здобувачі освіти мають:

- ознайомитися із категоріальним апаратом, методологічними принципами, методами та основними тенденціями розвитку сучасної психології праці;

- отримати цілісне уявлення про специфіку психології праці як сфери психологічного дослідження та її місце у структурі наук про людину;

- оволодіти навичками застосування теоретичних знань у різних галузях прикладної психології праці: проведення процедур профорієнтації, профвідбору та профконсультування.

Предмет дисципліни вивчення центрального поняття цієї наукової дисципліни розглядається трудова діяльність. Вивчаються основні методи психології праці та інженерної психології. Аналізуються фактори, що визначають працездатність, та сучасні перспективні напрямки означеної науки. Розглядається діяльність психолога з розв'язання інженерно-психологічних проблем проектування, експлуатації та експертної оцінки систем «людина-машина».

Прекреквізити передбачає попереднє опанування навчальних дисциплін «Психологія», «Педагогіка».

Постреквізити Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні суміжних навчальних дисциплін протягом навчання,

Методи навчання: комунікативні (бесіди, доповіді, діалоги), інтерактивні (моделювання ситуацій), проектні (тренувальні вправи,

пошукові завдання), граматики-переклад (аналіз граматичних правил при перекладі текстів).

Форми та методи оцінювання: усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль, екзамен.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

	Програмні компетентності
Загальні компетентності	К03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. К 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К 08. Здатність працювати в команді. К 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем
Спеціальні(фахові) компетентності	К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення. К 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці. К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.
	Програмні результати навчання
Програмні результати навчання	ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах. ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами. ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою. ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

Організація навчання

Лекції: 39 годин

Практичні заняття: 12 годин

Самостійна робота: 39 годин

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання/ Форми контролю
VII семестр			
Змістовний модуль I. Методологічні та теоретичні проблеми інженерії праці.			
1	Тема 1. Методологічні і теоретичні основи інженерної психології.	Інженерна психологія як галузь знань. Структура праці. Формування людини як суб'єкта праці. Методологічні і теоретичні основи, предмет і завдання інженерної психології.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
2	Тема 2. Праця в житті людини	Поняття «ергатична система», «ергатична функція» та їх еволюція. Трудовий процес та його структура. Об'єкт праці та його основні різновиди. Предмет праці. Засоби, знаряддя праці та їх основні різновиди. Умови праці.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
3	Тема 3. Інженерна психологія і структура суб'єкта праці	Структура суб'єкта праці – мотиваційні, когнітивні, емоційно-вольові показники професійної діяльності людини. Зовнішня структура: діяльність як цілісний цикл (етап) трудової діяльності, психологічні дії та операції (навики, уміння). Внутрішня структура (зовнішні умови діяльності суб'єкта праці), знання, уявлення, образи.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
4	Тема 4. Психологічна	Класифікація методів. Специфіка описових та	Тести, презентації,

	професіографія	<p>формуючих методів. Головні риси базового методу психології і праці методу спостереження. Сутність трудового методу вивчення професійної діяльності. Можливості та обмеження використання трестів в психології праці. Особливості використання лабораторного, натурального та формуючого експерименту. Планування, нормування і контроль праці трудового колективу. Психологічна професіографія. Поняття «професія», «трудова посада», «спеціальність».</p> <p>Професіограма професії та її структура.</p>	індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
5	<p>Тема 5. Класифікатор професій. Діагностичні чинники і інженерії праці</p>	<p>Психологічна класифікація професій та її структура. Цілі і методи вивчення структури суб'єкта професійної діяльності. Психічні регулятори професійної діяльності людини. Концепція інтегрального дослідження індивідуальності. Індивідуальний стиль діяльності як засіб професійної адаптація людини. Діагностика рівня професійної готовності людини, методи і правила її застосування.</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
6	<p>Тема 6. Психологічні питання підготовки кадрів та психологічні проблеми формування</p>	<p>Профорієнтація і профконсультація як комплексні соціальні проблеми і їх психологічні аспекти. Критерії та методи діагностики і прогнозування готовності людини до праці. Підбір методів і критеріїв</p>	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні

	професійних кадрів.	професійної підготовки. Вибір методів оцінки і ефективності.	завдання
Змістовний модуль II. Прикладні проблеми сучасної інженерії праці.			
7	Тема 7. Психологічні аспекти підвищення професійної працездатності.	Види адаптації, які обумовлюють процес адаптації. Критерії і методи оцінки адаптації кадрів. Висунення кадрового резерву. Соціально-психологічна реабілітація інвалідів. Умови підбору професій і можливості компенсаторного пристосування людини до професії. Зовнішні і внутрішні фактори, що зумовлюють працездатність людини. Критерії оцінки працездатності. Методи діагностики функціонального стану і засоби зниження професійної втоми та підвищення професійної працездатності.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
8	Тема 8. Психологічні питання безпеки праці і соціально-психологічні проблеми взаємовідносин в трудовому колективі.	Людський фактор в травматології і аварійності. Об'єктивні і суб'єктивні причини нещасних випадків. Класифікація причин помилок людини. Методи вивчення і аналізу причин нещасних випадків і аварій. Психологічні засоби підвищення безпечної поведінки людини у професійній діяльності. Методи дослідження і способи оптимізації соціально-психологічного клімату у трудовому	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання

		колективі.	
9	Тема 9. Психологічні питання адаптації і стабілізації робочих кадрів.	Види адаптації, які обумовлюють процес адаптації. Критерії і методи оцінки адаптації кадрів. Висунення кадрового резерву. Соціально-психологічна реабілітація інвалідів. Умови підбору професій і можливості компенсаторного пристосування людини до професії.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
10	Тема 10. Психологічні аспекти підвищення професійної працездатності.	Зовнішні і внутрішні фактори, що зумовлюють працездатність людини. Критерії оцінки працездатності. Методи діагностики функціонального стану і засіб зниження професійної втоми та підвищення професійної працездатності. Психологічні методи корекції і профілактики несприятливих функціональних станів.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
11	Тема 11. Психологічні питання безпеки праці.	Людський фактор в травматології і аварійності. Об'єктивні і суб'єктивні причини нещасних випадків. Класифікація причин помилок людини. Методи вивчення і аналізу причин нещасних випадків і аварій. Психологічні засоби підвищення безпечної поведінки людини у професійній діяльності.	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні, проблемні завдання
12	Тема 12. Соціально-психологічні проблеми взаємовідносин в трудовому колективі.	Конфлікт, його структура, причини виникнення. Методи дослідження і способи оптимізації соціально-психологічного клімату у трудовому колективі. Перспективи інженерії праці	Тести, презентації, індивідуальні та групові завдання, обговорення, ситуаційні,

		як області наукових знань про суб'єкта праці та дисципліни, яка розвиває методологічні і теоретичні основи вивчення людини у трудовій діяльності.	проблемні завдання
			Екзамен

Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Баклицький І.О. Психологія праці: підруч. 2-ге вид. Київ: Знання, 2008. 665 с.
2. Балка В.В. Психологія праці особистості: навч. -метод. посіб. Кременчук: П.П Щербатих, 2006.76 с.
3. Малхазов О.Р. Психологія праці: навч. посібн. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 208 с.
4. Мазяр О.В, Кириченко В.В. Психологія праці:модульний курс. Київ: Знання, 2014р.190 с.

Додаткова

1. Основи професіографії Карпіловська С.Я. та ін.; навч. посіб. Київ: МАУП, 1997. 148 с.
2. Корольчук М.С, Психофізіологія діяльності. Підручник для студ. ВНЗ навчальних закладів. Київ: Ельга, Ніка-Центр, 2003. 400 с.
3. Лесько О. Й. Етика ділових відносин: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2011. 320 с.
4. Лесько О. Й. Етика ділових стосунків : навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2009. 187 с.
5. Прищак М.Д.,Лесько О.Й. Психологія управління в організації: навч. посіб. Вінниця, 2013. 141 с.
6. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування :навч. посіб. Київ: ВД«Професіонал», 2004. 304 с.

Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни представлена в додатку до силабусу.

Витяг з додатку:

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі Дніпровському фаховому коледжу інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>).

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається з дозволу директора коледжу за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>).

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку. Порядок повторного проходження здобувачами освіти контрольних заходів урегульовані Положенням про організацію освітнього процесу

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/polozhennya-20-pro-org.-osvit-pr.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Відокремленого структурного підрозділу «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет» допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти

(<https://college.udhtu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>)

Оцінювання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та у вигляді опитування, тестування, вирішення тестових завдань, а також виконання комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота						Екзамен	Сума
Змістовний модуль 1						100	100
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (24)							
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
4	4	4	4	4	4		
Практичні заняття (21)							
ПР1		ПР2		ПР3			
7		7		7			
Змістовний модуль 2							
Лекційні заняття (теоретичний матеріал) (24)							
T7	T8	T9	T10	T11	T12		
4	4	4	4	4	4		
Практичні заняття (14)							
ПР4			ПР5				
7			7				
ККР							
17							

Шкала оцінювання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотирибальною шкалою
90–100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції,	зараховано	відмінно

		визначити програму своєї пізнавальної діяльності.		
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його повна, логічна і обґрунтована.		добре
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, складати прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.		
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.	задовільно	
60-63	E			
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.		незадовільно
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.		не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни